

РЕШЕНИЕ

№ 91

гр. Ловеч, 11.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ЛОВЕЧ в публично заседание на тринадесети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: МИЛЕНА ВЪЛЧЕВА

при участието на секретаря МАРИНА ФИЛИПОВА
в присъствието на прокурора С. Ив. И.
като разгледа докладваното от МИЛЕНА ВЪЛЧЕВА Гражданско дело №
20224300100509 по описа за 2022 година

и за да се произнесе, съобрази:

Производството е по чл.2, ал.1, т.3, във вр. с чл.4 от ЗОДОВ.

Съдът е сезиран с искова молба от Т. Д. Й., в която излага, че е осъден на 10 години лишаване от свобода през 2015 год. с присъда № 47/15.07.2015 г. на ОС-Плевен, постановена по НОХ дело № 760/2014 г. Твърди, че е понесъл неимуществени вреди от действия, бездействия и актове на Окръжен съд - Плевен и Прокуратурата на РБългария, произтичащи от нея и внесения обвинителен акт. Счита, че поради неправилно прилагане на закона и допуснати съществени процесуални нарушения при внасяне на обвинителния акт и при постановяване на присъдата, той е осъден неправилно. Твърди, че обвиненията срещу него по чл.115 и чл.330 НК са незаконосъобразни, тъй като съдебната експертиза е дала заключение, че строителството на постройката е незаконно, тъй като няма нотариален акт и акт 16. Счита, че и оценката на имуществото също е неправилна, защото се основава на показанията на увредения. Изтъква, че обвинението е неистинско, тъй като не е извършвал нападение към пострадалия. Според съдебния лекар не е имало опасност за живота на пострадалия и той е бил в добро общо състояние същия ден, не е показал и раната си пред съдебния лекар. Поддържа, че е представил доказателства, че не е извършителят на това тежко умишлено престъпление и е правил многократно искания за възобновяване на делото. Посочил извършителите на престъплението, но е получавал откази от прокуратурата и от съда. Действията на съдията по делото се изразяват в това, че се е отнесъл безкритично към лъжливите показания на свидетелите, въпреки противоречието им. Конкретно посочва, че показанията на св. Л. Р.

И. – дъщеря на пострадалия, са лъжливи. Претенцията му е за присъждане на обезщетение за нанесените му неимуществени вреди, вследствие на посочените актове на прокуратурата и съда. Конкретните вреди, които е претърпял са: психически репресии и психически тормоз, причинени от неоснователното и необосновано наказателно преследване, водено срещу него, причинили му пагубни и непоправими последици за неговата чиста душевна същност на примерен и съвестен гражданин на Република България, строго съблюдаващ и спазващ законите на страната. Затова предявява иска си за 201 600.00 лв., обхващащ периода от превеждането му в *** до датата на завеждане на исковата молба в съда, а именно: 15.07.2015 г. до 15.08.2022 г. Сумата е определена като месечните вреди в размер на 1 400 лв. са умножени по 7 - те години, които е изтърпял – 117 600.00 лв. и са прибавени и по 1000.00 лв. на месец издръжка на затворник или 84 000 лв.

Моли съда да постанови решение, с което да бъдат осъдени ответниците да му заплатят солидарно сумата 201 600.00 лв., ведно със законната лихва върху нея, считано от датата на завеждане на исковата молба, представляваща обезщетение за претърпени от него неимуществени вреди, вследствие незаконосъобразни актове, действия и бездействия, постановени и извършени от длъжностни лица на Окръжен съд Плевен и Прокуратурата на РБългария в хода на наказателното и съдебно производство, приключило с постановяване на Присъда № 47 от 15.07.2015 г. по НОХД № 760/2014 г. на ОС-Плевен.

В срока по чл.131 от ГПК е подаден отговор на исковата молба от Прокуратурата на РБългария, чрез Окръжна прокуратура - Ловеч, в който предявения иск се оспорва по основание и размер. Ответникът поддържа, че предявената претенция не намира основанията си в нито една от изчерпателно изброените хипотези на чл.2 от ЗОДОВ, при които може да се ангажира отговорността на държавата за дейност на Прокуратурата. Ищецът не е представил доказателства, че присъдата му е отменена или че някое от действията на прокуратурата са признати за незаконни. Прави възражение за изтекла давност по отношение на периода преди 15.08.2017 г., за който се претендират вреди. Оспорва иска и като завишен и несъответстващ на принципа на справедливост, заложен в чл.52 ЗЗД и социалноикономическите условия в страната.

В срока по чл.131 от ГПК е получен писмен отговор и от Окръжен съд - Плевен. На първо място ответникът възразява срещу допустимостта на иска по отношение на съда, като се позовава на Тълкувателно решение № 5/15.06.2015 г. на ВКС по т.д.№ 5/2013 г. на ОСГК, в което е прието, че съдът е легитимиран да представлява държавата по искове за обезщетение за вреди по чл.2 ЗОДОВ /ред. преди ЗИД на ЗОДОВ-ДВ, бр.38/18.05.2012 г./, само в случаите по ал.1,т.4 и т.5 за прилагане от съда на задължително настаняване и лечение или принудителни медицински мерки, когато те бъдат отменени поради липса на законово основание и за прилагане от съда на административна мярка, когато решението му бъде отменено като

незаконосъобразно. Затова поддържа становище, че съдът не е пасивно легитимиран да представлява Държавата в настоящия случай, а пасивно легитимирана е само Прокуратурата на РБългария и прави искане да бъде прекратено производството по делото срещу Окръжен съд-Плевен. На следващо място изразява становище по съществото на спора, като счита иска за неоснователен, доколкото не е налице нито една от хипотезите на чл.2 от ЗОДОВ за ангажиране отговорността на ОС Плевен. Пзовава се на влязлата в сила присъда № 47/15.07.2015 г. по НОХД № 760/2014 г. на ОС - Плевен, която е потвърдена изцяло с решение № 229/07.12.2015 г. по ВНОХД № 258/2015 г. на Великотърновския апелативен съд, а последното решение е оставено в сила с решение № 60/13.04.2016 г. по НОХД № 137/2016 г. на ВКС. Множеството подавани молби от Т. Д. Й. след влизане в сила на присъдата за възобновяване на наказателното производство пред ВКС, са оставени без уважение.

С определение № 958/19.12.2022 г. съдът е прекратил като недопустимо производството по делото по предявения от Т. Д. Й. срещу Окръжен съд – Плевен иск по чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ.

В съдебно заседание ищецът се явява лично и и се представлява от назначения особен представител адв.В. Н., която поддържа предявения иск и моли той да бъде уважен. Подробни съображения излага в представените по делото писмени бележки.

Представителят на ОП – Ловеч моли съда да постанови решение, с което отхвърли предявения иск от Т. Й. срещу Прокуратурата на РБългария. Счита, че не са налице основанията за ангажиране отговорността на държавата, визирани в чл.2 от ЗОДОВ. По делото не са събрани доказателства за незаконосъобразно действие или бездействие от страна на прокуратурата, нито неин незаконосъобразен акт, който да е бил отменен или действия на представител на прокуратурата, които да са признати за незаконни. Липсва първата предпоставка за ангажиране отговорността на държавата, независимо че е установено, че ищецът претърпява стрес и безпокойство по време на изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“. Поддържа становището, че претендираната сума е силно завишена, както и възражението за изтекла погасителна давност за периода преди 15.08.2017 г.

От събраните по делото писмени доказателства и показанията на св.Г. А., преценени поотделно и в тяхната съвкупност и взаимна връзка и обусловеност, съдът приема за установено следното от **фактическа страна**:

От приетото като доказателство НОХД № 760/2014 г. по описа на ОС - Плевен се установява, че с присъда № 47/15.07.2015 год., постановена по НОХД № 760/2014 год. на ПлОС, Т. Д. Й. е признат за виновен, че на 02.02.2013 год. около 01.00 часа край *** в местността "****", до вилна постройка ***, в съучастие като извършител с неустановено по делото лице, направил опит умишлено да умъртви Е.Ш.И. от *** като опитът е останал

недовършен поради независещи от дееца причини, поради което и на основание чл. 115, във вр. с чл.20 ал.2, във вр. с чл.18, ал.1 от НК, вр. чл.54 от НК го осъдил на десет години лишаване от свобода, като го оправдал по обвинението да е извършил две отделни деяния по чл.115 НК.

Признал е подсъдимия за виновен да е извършил на същата дата и деяние по чл.330, ал.1, предл.1 и 8 и му наложил наказание четири години лишаване от свобода, като го оправдал по обвинение да е извършил деянието във връзка с чл.20, ал.2 от НК в съучастие като извършител с неустановено по делото лице.

На основание чл.23 от НК е определил едно общо наказание, което да изтърпи подсъдимият Т. Д. Й., а именно десет години лишаване от свобода при първоначален строг режим.

Постановената от ПлОС присъда № 47/15.07.2015 г. по НОХД № 760/2014 г., е потвърдена изцяло с решение № 229/07.12.2015 г. по ВНОХД № 258/2015 г. на Великотърновския апелативен съд, а последното решение е оставено в сила с решение № 60/13.04.2016 г. по НОХД № 137/2016 г. на ВКС.

По делото е приложено Разпореждане № 86/16.06.2022 г. на ВКС във връзка с постъпило от осъдения Т. Д. Й. искане за възобновяване на наказателното производство, с което е отказано образуване на производство пред ВКС по НОХД № 760/2014 г. на Окръжен съд – Плевен.

В проведеното на 13.04.2022 г. съдебно заседание като свидетел по делото е разпитана Г. А., която е сестра на ищеца и чиито показания съдът ще цени с оглед всички други данни и тяхната заинтересованост от изхода на спора. В показанията си свидетелката твърди, че брат ѝ е осъден за убийството на човек, който е жив и здрав и му присмива зад гърба. Заявява, че ищецът се чувства много зле в затвора, където е без вина, отчаян е и плаче, когато го вижда. По време на процеса бил спокоен, защото не е извършил нищо, но като влязъл в затвора, се сринал. Оставил болно дете, за което си грижи свидетелката, тъй като майка им починала, а той няма жена.

При така приетите за установени факти, съдът да прави следните **правни изводи:**

Предявеният от Т. Д. Й. иск е с правно основание чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ за осъждане на Прокуратурата на РБългария за сумата 201 600.00 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, произтичащи от незаконно осъждане по НОХД № 760/2014 год. по описа на Окръжен съд Плевен, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 15.08.2022 година и до окончателното и изплащане.

Съгласно чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ, държавата отговаря за вредите, причинени на гражданите от разследващите органи, прокуратурата или съда, при обвинение в извършване на престъпление, ако лицето бъде оправдано или ако образуваното наказателно производство бъде прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето, или че извършеното деяние не е

престъпление, или поради това, че наказателното производство е образувано, след като наказателното преследване е погасено по давност, или деянието е амнистирано.

Според разпоредбата на чл.4 от ЗОДОВ държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането.

За да бъде уважен предявеният иск, всички посочени предпоставки трябва да са налице кумулативно, което в случая не е налице.

От приетото като доказателство НОХД № 760/2014 г. на Окръжен съд – Плевен се установява, че с влязла в сила осъдителна присъда, ищецът Т. Д. Й. е признат за виновен в извършване на престъпление по чл. 115, във вр. с чл.20 ал.2, във вр. с чл.18, ал.1 от НК и чл.330, ал.1, предл.1 и 8 от НК, като на основание чл.23 от НК му е определено да изтърпи едно общо наказание от десет години „лишаване от свобода“.

Единствено по реда на възобновяване на наказателното производство ищецът би могъл да докаже незаконността на обвинението, а не в настоящето гражданско дело. Поради липса на законови основания досега не е допусната тази процедура по НПК, а с Разпореждане № 86/16.06.2022 г. на ВКС във връзка с постъпило от осъдения Т. Д. Й. искане за възобновяване на наказателното производство, отново е отказано образуване на производство пред ВКС по НОХД № 760/2014 г. на Окръжен съд – Плевен.

Съгласно разпоредбата на чл.300 от ГПК, влязлата в сила присъда на наказателния съд, е задължителна за гражданския съд, разглеждащ гражданските последици от деянието относно това, дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца. Недопустимо е в настоящето производство да се разглеждат и обсъждат въпроси относно законосъобразността на постановената присъда, основани на твърдения за допуснати процесуални нарушения, тъй като и съгласно чл.412 НПК и чл.413 НПК влязлата в сила присъда на наказателния съд има задължителна сила и подлежи на изпълнение.

В случая не е налице първият елемент от фактическия състав за ангажиране на отговорността на държавата, поради което искът за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди е неоснователен и следва да бъде отхвърлен. Обвинението е признато от съда за законно с влязлата в сила осъдителна присъда, което обуславя извод, че действията и актовете на Прокуратурата в хода на наказателния процес са съобразени с нормите на закона, поради което ответникът по делото не може да носи отговорност. При наличие на влязла в сила осъдителна присъда няма пряка и непосредствена връзка между нея и вредите на осъдения. С оглед на това съдът не следва да обсъжда какви болки и страдания е претърпял ищеца, и как те са се отразили на неговото психическо здраве.

Поради изложените съображения настоящият състав намира предявеният иск за изцяло неоснователен и недоказан, поради което следва да

бъде отхвърлен.

Воден от горното и на основание чл.235 от ГПК, Ловешкият окръжен съд

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователен и недоказан предявения от Т. Д. Й., ЕГН *****, с адрес: *** срещу Прокуратурата на Република България, с адрес: гр.София, бул."Витоша" № 2, иск с правно основание **чл.2, ал.1, т.3, във вр. с чл.4 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ)** за сумата 201 600.00 лв. /двеста и една хиляди и шестстотин лева/, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, произтичащи от незаконно осъждане по НОХД № 760/2014 год. по описа на Окръжен съд Плевен, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 15.08.2022 год. до окончателното и изплащане.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Апелативен съд – Велико Търново.

Съдия при Окръжен съд – Ловеч: _____